

Voorgesteld GS besluit 7 april, ten behoeve van de effecten van de Coronacrisis op het RES proces

dd.31 maart 2020

Opsteller:

Programmamanager Klimaatakkoord IPO

@ipo.nl

Gevraagd besluit aan GS:

Voorgesteld besluit :

1. Kennis te nemen van de notitie inzake scenario's omtrent de effecten van de Coronamaatregelen op het proces van de Regionale Energie Strategieën (RES-en);
2. In te stemmen met de voorgestelde inzet in de annotatie en te kiezen voor scenario 5;
3. Het IPO BAC E lid te machtigen om het standpunt in te brengen in de ingelaste BAC E vergadering, ter voorbereiding op het Bestuurlijk Overleg op 9 of 10 april as.

Annotatie:

Aanleiding

De aanleiding voor besluitvorming is het feit dat de Coronacrisis van invloed is op het RESproces in de regio's. Deze notitie is opgesteld met de kennis van nu. We acteren in een onzekere context. Het is niet te voorspellen hoe de ontwikkelingen eruit gaan zien. Wie zien op dit moment dat de economische situatie in Nederland onder druk staat. In welke mate dit straks blijft is nu nog niet duidelijk. Dit heeft mogelijk op termijn structureel invloed op middelen en capaciteit van overheden. De landelijke verkiezingen gaan waarschijnlijk plaatsvinden in een crisiscontext. Dit kan gevolgen hebben voor de Energietransitie en de doelrealisatie hiervan en daarmee voor de RES.

Toelichting

Er zijn vijf scenario's uitgewerkt. Uitgangspunt bij alle scenario's is:

- De doelen van de RES zoals opgenomen in het Klimaatakkoord staan;
- De afspraken over de 35 THw voor 2030 en 2050 staan niet ter discussie;
- De afspraken over de datum 1-1-2025 voor het geregeld hebben van de staat niet ter discussie;
- De afspraken over tijdige verankering in het instrumentarium van de Omgevingswet staat niet ter discussie.

Dit kan **wel** betekenen dat:

- creativiteit gezocht moet worden om deze zaken tijdig te realiseren;
- processen in de RES en Omgevingswet parallel plaats moeten vinden;
- extra ondersteuning met betrekking tot vergunningverlening georganiseerd moet worden;
- er mogelijk oplossingen gezocht moeten worden (wellicht anders dan SDE) voor het realiseren van de doelen voor duurzame energie zoals opgenomen in het

Klimaatakkoord mocht er na 2025 sprake zijn van een onrendabele top voor zon- en wind.

Op grond van gesprekken met de opdrachtgevers is een scenario realistisch. Dit scenario heeft brede steun en luidt: Scenario 5:

1 juni leveren de **voorzitters** van de 30 RES'en in wat er is aan concept-RES en/of voorlopige concept-RES voor peer-to-peer review in de zomer. De concept-RES vertraagt naar **1 oktober 2020**, verdeelsystematiek toepassen vertraagt naar **1 februari 2021** én RES 1.0 datum van 1 maart 2021 vertraagt naar **1 juli 2021**. In de zomer een analyse vanuit NP RES - ondersteund door PBL - t.b.v. de peer-to-peer leersetting.

1 juni 2020 leveren de voorzitters van de 30 RES-regio's conform afspraak een bespreekversie in bij NP RES welke deze samen met PBL zal analyseren op rode draden, leerpunten, belemmeringen en koppelkansen ten behoeve van collegiale afstemming in augustus/september.

Het is aan de voorzitter en stuurgroep om te bezien of en op welke wijze afstemming met individuele colleges'en/of raden, staten en algemeen besturen plaatsvindt.

NP RES organiseert een peer-to-peer gericht op leren wat de regio's helpt op weg naar de Concept-RES en wat het Rijk helpt om tijdig te werken aan belemmeringen en koppelkansen in wet- en regelgeving. Hiermee kan de kwaliteit van Concept-RES en RES 1.0 toenemen.

Voor de overige uitwerking van het scenario verwijzen we naar de notitie.

Wat betekent dit allemaal voor rol GS?

De voorzitter van de RES-regio dient het plan in op 1 juni. We zien dat dan als een 'stand van zaken RES'. In een aantal gevallen is de RES dan nog niet ter goedkeuring voorgelegd aan GS en dus ook niet voor wensen en bedenkingen aangeboden aan PS. Er is echter na 1 juni nog ruimte in het proces voor het door GS raadplegen van PS (en colleges B&W voor het vragen van wensen en bedenkingen van Raden) en de participatie voordat de concept-RES zelf wordt ingediend (in scenario 5 is dat 1 oktober), uiteraard voor zover dat nog niet gebeurd is.

Afstemming

Telefonisch is afgestemd over de vertraging met de voorzitters van de uitvoeringstafel elektriciteit en gebouwde omgeving over de ontstane situatie en met de voorzitter van het voortgangsoverleg. Hier is begrip voor dat het Coronavirus net als op andere terreinen van invloed is en tot vertraging leidt. Ook vanuit NP RES contacten met de netbeheerders klinkt begrip door voor de ontstane situatie.

Wie besluit?

De doelen in het Klimaatakkoord staan niet ter discussie. Er is ook geen sprake van een inhoudelijk wijziging. Feitelijk gaat het om meebewegen met maatschappelijke omstandigheden die zich breed voordoen en is er feitelijk sprake van het accepteren van vertraging. Wel is het zo dat als gevolg hiervan in het Klimaatakkoord opgenomen data die van belang zijn voor andere partners ook beïnvloed worden, zoals bijvoorbeeld: verankering in het instrumentarium van de Omgevingswet en tijdige vergunningverlening, SDE, samenhang laadpalen, mobiliteit et cetera.

Het Bestuurlijk Overleg kan over vertraging besluiten. We stellen voor om dit te doen gehoord hebbende de voorzitters van uitvoeringstafel elektriciteit en gebouwde omgeving en de voorzitter van het Voortgangsoverleg vanwege de samenhang tussen de onderwerpen in het Klimaatakkoord.

Wie communiceert?

We stellen voor dat de besluitvormende partijen ook de boodschap communiceren. Gezien bovenstaande zouden dat de koepels en het rijk samen zijn, die hier formeel over berichten. Dit doen ze bij voorkeur samen met de voorzitters van de uitvoeringstafels elektriciteit en gebouwde omgeving en de voorzitter van het voortgangsoverleg. NP RES bereidt de boodschap voor samen met de opdrachtgevers. Ook neemt ze deze boodschap daarna over en zal ze het gericht verspreiden en kan ze de vragen naar aanleiding hiervan afhandelen.

De **toon van de boodschap** is essentieel. Het is van belang om aan te geven dat het RES-proces onverminderd doorgaat, maar dat er maatschappelijke omstandigheden op alle terreinen en ook bij de RES wat leidt tot 'vertraging' op een aantal aspecten. Het is een gevolg van landelijke Corona-maatregelen die van invloed zijn op de oplevering van concept-RES en RES 1.0.

Timing

Gezien de ontstane onrust en de druk die al op de decentrale overheden ligt, is een spoedig besluit gewenst. IPO, Unie van Waterschappen en VNG lopen allemaal een eigen intern proces om mandaat op te halen voor het BO. Dit is afgestemd met de programmamanagers. Uiterlijk volgende week woensdag 8 april hebben de koepels uitsluitel ten behoeve van mandaat in het BO.

Informereren PS

Wij gaan ervanuit dat de GS'en er zelf voor kiezen om PS te willen informeren. Dat kan door allemaal dezelfde brief door te sturen met een korte eigen aanbiedingsbrief. Na het BO van 9/10 april wordt er sowieso breed gecommuniceerd.

Toelichting voor de Openbare Besluitenlijst (optioneel)

Op 9 of 10 april zal er Bestuurlijk Overleg (BO) plaatsvinden tussen het Rijk en de koepels (VNG, IPO en UvW) over de effecten van de Coronamaatregelen op het proces van de Regionale Energie Strategieën (RES-en). GS bespreekt de inzet voor de BAC E-vergadering die de IPO-inbreng in het BO zal voorbereiden.